

Αλέκος και Παντελής Μπόλιας, ζωή σαν παραμύθι

Αλέκος Μπόλιας – Μαθητής

Μετάλλιο Εθνικής Αντίστασης

Κείμενο Χρήστου Θανόπουλου,

Φωτογραφίες από το αρχείο Παντελή Μπόλια και Χρήστου Θανόπουλου

Ο Αλέκος (Αλέξανδρος) Μπόλιας (Α.Μ.), ψυχή και δημιουργός του οικισμού Αχλάδι, στην είσοδο του όρμου της Βάρης, γεννήθηκε το 1921 στη Σύρο. Γονείς του ήταν ο Μιχαήλ Μπόλιας και η Χαρίκλεια Γκιούλη, αμφότεροι καταγόμενοι από τη Χίο. Οι πρόγονοι τους είχαν φθάσει στη Σύρο το 1824, μετά την καταστροφή της Χίου. Το σπίτι του Α.Μ. ήταν στην οδό Σπαρτιατών 7, πλησίον του Ι. Ν. Αγ. Νικολάου στα Βαπόρια, αλλά το πατρικό σπίτι, των γονέων του, Μιχαήλ και Χαρίκλειας, ήταν στα Ψαριανά, στην πλατεία Σπύρου Μουστακλή με την παιδική χαρά, πίσω από τον Ι. Ν. Κοιμήσεως Θεοτόκου. Η εξοχική κατοικία της οικογενείας βρισκόταν στο Άνω Μάννα, πριν τη στροφή του Ι. Ν. Αγ. Αναργύρων, ανεβαίνοντας από την Ερμούπολη. Ο Αλέκος είχε και μια αδελφή τη Μαρία, που έπαιζε ακορντεόν, όπως και ο ίδιος. Η Μαρία παντρεύτηκε το Νικόλαο Ξανθόπουλο και πήρε ως προίκα το σπίτι στο Α. Μάννα (1960), το οποίο πουλήθηκε τη δεκαετία του 80' στο Νικόλαο Δεσύρη. Ο Αλέκος Μπόλιας παντρεύτηκε την Αιμιλία Καλαφάτη-Δεδεψίδα και έκαναν τρία παιδιά, τον Μιχαήλ (γεννηθείς το 1947), τον Παντελή (γεννήθηκε το 1953) και τον Ευάγγελο (γεννήθηκε το 1956). Ο Μιχαήλ παντρεύτηκε την Ελένη και απέκτησαν δύο παιδιά, τους Αλέξανδρο και Γιώργο. Ο Μιχαήλ έγινε μάγειρας και κληρονόμησε το οικογενειακό ταβερνάκι. Πέθανε πρόωρα το 1999, σε ηλικία 52 ετών. Ο Ευάγγελος παντρεύτηκε ανιψιά του Μιχαήλ Πλυτά, (συγγενούς αδελφής της Αιμιλίας), που είχε αδελφό στις Η.Π.Α. Ζει με την οικογένειά του στις Η.Π.Α. από το

1979 και είναι προγραμματιστής ηλεκτρονικών υπολογιστών. Ο Παντελής, αλιεύς και ξενοδόχος στο επάγγελμα, παρέμεινε στο Αχλάδι και έμελλε να γίνει ο φύλακας – άγγελος του πατέρα του. Νυμφεύθηκε τη Μαντώ Βάλλβη (1977) και απέκτησαν τρία θαυμάσια παιδιά, τη Χαρίκλεια (1979), την Αθανασία (1984) μουσικό, τραγουδίστρια παραδοσιακών τραγουδιών και κατασκευάστρια παραδοσιακών έγχορδων οργάνων, (όπως τζουρά, ούτι, λαούτο, μαντολίνο) και τον Αλέξανδρο (1982), τριαθλητή, μαραθωνοδρόμο και διαχειριστή του "Hotel Emily". Η Χαρίκλεια ζει στην Ερμούπολη, παντρεμένη με τον Δημήτρη Αρβανίτη και η κόρη τους Αδαμαντία είναι 9 ετών.

Ο πατέρας του Α.Μ. Μιχαήλ (Μιχαλάκης) ήταν φημισμένος αρχινοσοκόμος στο Γενικό Νοσοκομείο Σύρου. Συνεργαζόταν με τον εξαιρετο χειρουργό και «μεγάλο άνθρωπο» Παναγιώτη Καμπανάρo, ο οποίος είχε αναπτύξει αξιόλογη φιλανθρωπική - κοινωνική δράση και έσωσε πολλές ζωές. Ήταν χειρουργός του Γενικού Νοσοκομείου Σύρου (1940-1970), διετέλεσε δήμαρχος (1972-1974), πρόεδρος του Ιατρικού Συλλόγου Κυκλάδων, του Ορφανοτροφείου Θηλέων, του Γηροκομείου, του Θεατρικού Ομίλου «Απόλλων», του Αθλητικού Συλλόγου «Ελλάς», κ.α., ιδρυτής της ιδιωτικής κλινικής «Ευαγγελισμός» (στην οδό Κλώνος και Κυπαρίσσου Στεφάνου στην Ερμούπολη). Ο Μιχαήλ συμμετείχε σε επεμβάσεις, περιέθαλπε τραυματίες, ίσως ήταν μάμος, πήγαινε κατ' οίκον για εντριβές, βεντούζες, κ.α.

Στη διάρκεια της Κατοχής οι άνθρωποι προσπαθούσαν με κάθε τρόπο να επιβιώσουν. Στις Κυκλάδες μόνο πέθαναν περίπου 8.000 άνθρωποι από την πείνα και τις ασθένειες (1941-1945), από τους οποίους περισσότεροι από τους μισούς ήταν Συριοί. Σε κάποια νησιά των Κυκλάδων η κατάσταση ήταν πιο υποφερτή, λόγω της μεγάλης αγροτικής παραγωγής και του μεγέθους τους (Νάξος, Πάρος, Τήνος). Ο Α.Μ. πήγαινε με σκάφος στην Πάρο για να κάνει ανταλλακτικό εμπόριο. Μετέφερε ντριλία, (ανθεκτικά βαμβακερά ενδύματα- συνήθως εργασίας-πρώιμα μπλουτζίν), επέστρεφε με τρόφιμα. Κάποια φορά επιτάξαν το σκάφος δύο Ιταλοί, για να πάνε στην Πάρο. Καθ' οδόν για την Πάρο μαγείρευαν οι Ιταλοί φασόλια σε τσουκάλι. Το ελληνικό πλήρωμα του σκάφους έριξε τόσο πολύ αλάτι στο φαγητό που οι Ιταλοί δεν το έφαγαν, το έφαγαν όμως με βουλιμία, έστω πολύ αλμυρό, οι Έλληνες.

Την εποχή του λιμού στη Σύρο (κυρίως το 1942), οι Ιταλοί έδωσαν διήμερη άδεια κυνηγιού και χορήγησαν λίγα κυνηγετικά όπλα με περιορισμένο αριθμό φυσιγγίων. Ο Αλέκος παρέλαβε το όπλο με τα φυσίγγια και προσπαθούσε να μη χάσει ούτε ντουφεκιά. Κτύπησε 25 έως 30 πουλιά. Τα έφερε στην οικία του Άνω Μάννα, όπου την εποχή του πολέμου διέμενε

η οικογένεια Μπόλια, μακριά από την εκτεθειμένη σε κινδύνους Ερμούπολη. Το στήθος και τα πόδια των πουλιών μαζί με χοιρινή «γλίνα» (λίπος-λαρδί) τοποθετήθηκαν σε βάζα και αποτέλεσαν τροφή της οικογενείας για 15-20 ημέρες. Ο Αλέκος άργησε να επιστρέψει το κυνηγετικό όπλο στην ιταλική «Καραμπινιερία», που στεγαζόταν στο περικαλλές Μέγαρο Ταμβάκου - Δ. Βαφειαδάκη (σήμερα έδρα της Ιεράς Μητροπόλεως Σύρου) στην οδό Σταματίου Βαφειαδάκη 2, παραπλεύρως του Ι. Ν. Αγ. Νικολάου στα Βαπόρια. Όταν έφθασε εκεί είχε νυχτώσει και ο Ιταλός σκοπός τον έριξε βίαια στο μπαλαούρο (υπόγειο χώρο-κρατητήριο), όπου φυλακίστηκαν και βασανίστηκαν πολλοί πατριώτες στην περίοδο της Κατοχής. Το επόμενο πρωινό τον ανέβασαν με ξύλο και τακουινές στον 1^ο όροφο και ανακρίθηκε από αξιωματικό. Μετά την ανάκριση κατέβηκε τις σκάλες με τις κλωτσιές και όταν γλιστρώντας έφθασε στο ισόγειο, τον περιέλαβε ο φρουρός με τακουινές μέχρι την έξοδο. Καθώς προσπαθούσε να διαφύγει τρέχοντας και να μπει στο στενό δρομάκι, δίπλα στο παλιό μανάβικο «Κολωνάκι», ο Ιταλός τον πυροβόλησε 5-6 φορές. Ευτυχώς γλύτωσε και ξέφυγε τρέχοντας στα στενά. Αργότερα όμως οι Ιταλοί τον έψαχναν. Είχε φθάσει η ώρα της φυγάδευσης στη Μέση Ανατολή.

Το 1943 ο Α.Μ. διέφυγε στη Μέση Ανατολή, μαζί με έξι-επτά συντρόφους (ένας από αυτούς ήταν ο Ευάγγελος Παλαιτσάκης, γεννηθείς το 1921) με τον πόθο να ενταχθούν στις ελληνικές δυνάμεις Μέσης Ανατολής, στο πλευρό των Συμμάχων και να πολεμήσουν κατά των δυνάμεων του Άξονα. Ο Αλέκος είχε το φόβο ότι μαζί τους μπορεί να ταξίδευε κάποιος προδότης και είχε μαζί του ένα παλιό περίστροφο. Ο Δωρόθεος Στέκας, αρχιμανδρίτης, ηγούμενος της Μονής Τρουλιανής Μυκόνου (1940-1965) και μετέπειτα μητροπολίτης Σύρου και νήσων (1965-2001), κατά τη διάρκεια της Κατοχής, περιέθαλψε και φυγάδευσε στη Μέση Ανατολή Έλληνες και Βρετανούς. Για την αντιστασιακή του δράση τιμήθηκε με διακρίσεις και παράσημα από την Εκκλησία, την Πολιτεία και την Μ. Βρετανία. Το βρετανικό παράσημο επέστρεψε το 1956, με την έναρξη του Κυπριακού Αγώνα. Έδωσε στον κάθε πατριώτη 2-3 λίρες για ναύλα και έτσι ξεκίνησαν το περιπετειώδες ταξίδι, μέσω Σάμου, Τουρκίας, Συρίας, με τελική κατάληξη το Κάιρο. Εντάχθηκαν στο Ελληνικό Βασιλικό Ναυτικό (Ε.Β.Ν.) στην Αίγυπτο.

Ο Δημήτρης Χάλαρης, στον 1^ο τόμο, του έργου του «Τα Κατοχικά», Εκδόσεις Σοφίας Βογιαντζή, Αθήνα, 1995, αναφέρει: «Πολλοί Συριανοί νέοι... αποφάσισαν να φύγουν κρυφά με βάρκες και να πάνε στη Μέση Ανατολή. Πρώτος σταθμός η Μύκονος. Ο νυν μητροπολίτης Δωρόθεος Στέκας...βοήθησε κρυφά και φανερά τους Συριανούς νέους με τρόφιμα και ιματισμό. Μερικοί από τους νέους Συριανούς που έφυγαν με αυτόν τον τρόπο τότε είναι: 1) Ιωάννης Τόπακας, 2) Πέτρος Γρύμπλας, 3) Ευάγγελος

Γρύμπλας, 4) Αλέξανδρος Μπόλιας, 5) Λάμπρος Γεωργούλης, 6) Ευάγγελος Παλαιτσάκης, 7) Γεώργιος Χάλαρης, 8) Παναγιώτης Ψιλόπουλος, 9) Κωνσταντίνος Βιτάλης, 10) Ιωάννης Μονογιός, 11) Κωνσταντίνος Δεσύπρης, 12) Μάρκος Σιγάλας, 13) Ιωάννης Χαλκιάς, 14) Βασίλειος Ωρολογάς, 15) Κωνσταντίνος Κόρνιας, 16) Νικόλαος Παπαβασιλείου, 17) Ευάγγελος Γαβιώτης, 18) Νίκος Φιλάρετος του Μιχαήλ, 19) Κωνσταντίνος Φελουντζής, 20) Νικόλαος Φελουντζής. Ταξίδεψαν μέρες και νύκτες. Υπηρέτησαν στο Ναυτικό για την απελευθέρωση της πατρίδας μας... Η μοίρα των περισσοτέρων Συριανών ήταν άδικη. Χαμένα πήγαν τα νιάτα τους, κλεισμένοι στις φυλακές, στις εξορίες, στα στρατόπεδα, ταλαιπωρημένοι από τα στρατοδικεία...»

Ο δημοσιογράφος και πολεμιστής στη μάχη του Ελ Αλαμέϊν, Ζάχος Χατζηφωτίου, γράφει σε κείμενό του, με τίτλο «Το ξακουστό παιδί», στο φύλλο της εφημερίδας ΕΣΤΙΑ (24-25 Μαρτίου 2019), ότι όταν η πρώτη Ελληνική Ταξιαρχία επέστρεψε δοξασμένη νικήτρια στην Αλεξάνδρεια, μετά τις μάχες του Ελ Αλαμέϊν, (Ιούλιος, Οκτώβριος-Νοέμβριος 1942), μέχρι τη μακρινή Αγκεντάμπια, στασίασε το ήμισυ των στρατιωτών και οι Άγγλοι μετέφεραν τους στασιαστές στον καταυλισμό της Ελ Ντάμπα. Τότε 1.500 Έλληνες εθελοντές κάλυψαν το κενό, οι περισσότεροι Αιγυπτιώτες Έλληνες, για να συγκροτηθεί στο Λίβανο η Τρίτη Ορεινή Ταξιαρχία ή Ταξιαρχία Ρίμινι (31 Μαΐου 1944) από τη δεξιά πτέρυγα του στρατού (3.337 άνδρες), με διοικητή τον συνταγματάρχη πεζικού Θρασύβουλο Τσακαλώτο. Σημαντικότερη επιχείρηση κατά των Γερμανών στη συνθηκολογημένη Ιταλία, ήταν η εμπλοκή της Ταξιαρχίας στη Μάχη του Ρίμινι. Εισήλθε νικήτρια στην πόλη και παρέλαβε το πρωτόκολλο παράδοσης άνευ όρων από το δήμαρχο (15 Σεπτεμβρίου 1944). Οι συνολικές ελληνικές απώλειες ήταν 116 νεκροί και 316 τραυματίες. Επίσης η Ταξιαρχία έλαβε μέρος στα Δεκεμβριανά (Αθήνα, 1944), στο πλευρό της κυβέρνησης Παπανδρέου και των Βρετανών.

Στα βρετανικά στρατόπεδα αιχμαλώτων πολέμου (καταυλισμοί με αντίσκηνα και γύρω διπλά συρματοπλέγματα) της Βορείου Αφρικής, όπως Τίμινι, Μπαρντία, Κεμπέιτ, κ.α., κρατούντο υπό άθλιες συνθήκες 7.500 Έλληνες αριστεροί στρατιώτες, ναύτες, αξιωματικοί μόνιμοι και έφεδροι του Βασιλικού Ελληνικού Στρατού Μέσης Ανατολής (Β.Ε.Σ.Μ.Α.), οι οποίοι ενέχονταν για συμμετοχή στα κινήματα του Β.Ε.Σ.Μ.Α. Ο Β.Ε.Σ.Μ.Α. είχε συγκροτηθεί στην Αίγυπτο από το 1941 και οι πρώτες στάσεις λόγω πολιτικών ερίδων έγιναν το 1943 (Μάρτιο και Ιούλιο). Το κυριότερο κίνημα έγινε στις 6 Απριλίου 1944. Στην Ελ Ντάμπα (το μεγαλύτερο στρατόπεδο) μεταφέρθηκαν επίσης 8.000 Έλληνες, κυρίως πολίτες, κάποιοι αριστεροί και κάποιοι άλλοι όχι, συλληφθέντες από τους Βρετανούς στα Δεκεμβριανά στην Αθήνα. Επρόκειτο να χρησιμοποιηθούν στις διαπραγματεύσεις κυβέρνησης -

Ε.Α.Μ., ως αντιστάθμισμα των ομήρων του Ε.Λ.Α.Σ. που κρατούσε μετά την απόσυρση του από Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Οι κρατούμενοι της ΕΛ Ντάμπα επαναπατρίστηκαν τον Μάρτιο 1945, μετά τη Συμφωνία της Βάρκιζας (12 Φεβρουαρίου 1945), που υπογράφηκε από την τότε κυβέρνηση Πλαστήρα και αντιπροσώπους του Ε.Α.Μ.

Οι Βρετανοί έκαναν ανακρίσεις για τον εντοπισμό αριστερών Ελλήνων στασιαστών στρατιωτικών. Ο Α.Μ. πριν την ανάκριση τρύπησε με καρφίτσα τα χέρια του, γέμισε αίματα, θεωρήθηκε ότι έχει κάτι το παθολογικό, τον έδιωξαν και έτσι γλίτωσε ανάκριση, στρατοδικείο και πιθανή φυλάκιση. Τελικά εντάχθηκε ως δίοπος μηχανικός στο πλήρωμα του Α/Τ ΠΙΝΔΟΣ του ΕΒΝ. Αδελφά πλοία ήταν και τα: Α/Τ ΜΙΑΟΥΛΗΣ ΙΙΙ, Α/Τ ΚΑΝΑΡΗΣ ΙΙΙ, Α/Τ ΑΔΡΙΑΣ ΙΙ, και Α/Τ ΑΣΤΙΓΞ ΙΙ. Αυτά τα πλοία είχαν παραχωρηθεί από τους Βρετανούς στο Ε.Β.Ν. και είχαν στελεχωθεί με ελληνικά πληρώματα. Το Α/Τ ΑΔΡΙΑΣ ΙΙ (L-67), το γνωστότερο από όλα, προσέκρουσε σε νάρκη κοντά στην Κάλυμνο (22 Οκτωβρίου 1943), έχασε την πλώρη του, (21 νεκροί, 30 τραυματίες), επισκευάστηκε πρόχειρα στις ακτές της Τουρκίας (Μύνδος), συνέχισε τον πλου του και εισήλθε πανηγυρικά στο λιμάνι της Αλεξάνδρειας (6 Δεκεμβρίου 1943).

Το αντιτορπιλικό συνοδείας κλάσης Hunt ΙΙ Α/Τ ΠΙΝΔΟΣ είχε καθελκυστεί το 1941 στο Νιούκασλ. Στις 4 Ιουνίου 1943 υψώθηκε η ελληνική σημαία, στο πλοίο (στο Νιούκασλ), επανδρώθηκε με ελληνικό πλήρωμα στην Αλεξάνδρεια και κυβερνήτη τον Δ. Φοίφα. Τον Απρίλιο του 1944, στη διάρκεια του κινήματος που εξαπλώθηκε και στο ναυτικό, οι μεταξικοί αξιωματικοί συνελήφθησαν και είτε κλείστηκαν στα αμπάρια, είτε ρίχτηκαν στη θάλασσα. Το αντιτορπιλικό συμμετείχε στο ναυτικό αποκλεισμό της Τυνησίας και στη συμμαχική απόβαση στη Σικελία. Στις 8 Αυγούστου 1943 βύθισε το Υ/Β U-458, ενώ συμμετείχε στην απόβαση της Νότιας Γαλλίας, συμμετείχε σε δύσκολες επιχειρήσεις στα Δωδεκάνησα (Σεπτέμβριος – Νοέμβριος 1943) και σε νηοπομπές στο Πορτ-Σάϊντ, προς Γιβραλτάρ. Συμμετείχε στον εμφύλιο και παρέμεινε στην ενεργό δράση έως το 1950, τότε που παρελήφθησαν τα αμερικανικά αντιτορπιλικά τύπου ΛΕΩΝ. Επέστρεψε στη Μ. Βρετανία και κατέληξε στο διαλυτήριο το 1959.

Το Α/Τ ΠΙΝΔΟΣ συμμετείχε στην απόβαση των συμμαχικών δυνάμεων στη Σικελία (9 Ιουλίου – 7 Αυγούστου 1943), που επιτάχυνε την απόβαση των Συμμάχων στην ηπειρωτική Ιταλία, προκάλεσε τον εξοστρακισμό του Μουσολίνι από την εξουσία (25 Ιουλίου 1943) και τη συνθηκολόγηση της Ιταλίας (8 Σεπτεμβρίου 1943). Ενώ πλησίαζε τις ιταλικές ακτές, στη Μάχη του Ρίμινι, δέχθηκε επιθέσεις από αεροπλάνα καθέτου εφορμήσεως Junkers JU87, τα γνωστά «στούκας» (stuka), τα οποία εφορμούσαν με ένα δαιμονισμένο θόρυβο σειρήνας, σπείροντας τον πανικό. Μία βόμβα των 250

kg, μήκους 3 μέτρων μπλέχτηκε πρώτα σε συρματοσχοινο ιστού και κατέληξε στην κουβέρτα του αντιτορπιλικού, χωρίς να εκραγεί, ενώ ταυτόχρονα γύριζε η έλικά της και κινείτο δεξιά-αριστερά. Προειδοποίησαν το πλήρωμα να προσέξει, διότι η βόμβα ήταν ακριβώς πάνω από την αποθήκη πυρομαχικών. Ενώ ανέβαιναν οι μηχανικοί από το μηχανοστάσιο στο κατάστρωμα, ο Α.Μ. έτρεξε και έσπρωξε τη βόμβα στο πλάι του πλοίου, στη θάλασσα. Η βόμβα εξερράγη και ο ίδιος γέμισε κομμάτια μολυβιού στο πρόσωπο και στα χέρια. Τυφλώθηκε άμεσα από την αναλαμπή της έκρηξης. Μεταφέρθηκε με το υποβρύχιο «Παπανικολής» σε νοσοκομείο της Αλεξάνδρειας, όπου χειρουργήθηκε. Ήταν τοποθετημένο το πρόσωπο του επί δύο μήνες ανάμεσα σε σάκους άμμου, για να μην κινείται. Έγινε χειρουργική επέμβαση και στα μάτια. Μετά από αναμονή, αφαιρέθηκαν οι επίδεσμοι και ανοίχτηκαν τα μάτια. Ο Α.Μ. είδε για ελάχιστο χρονικό διάστημα φως και έπειτα το έχασε οριστικά. Το σώμα του ήταν γεμάτο κομμάτια μολυβιού. Είναι θαύμα το ότι επέζησε της εκρήξεως. Ο βασιλιάς Παύλος και η βασίλισσα Φρειδερίκη πραγματοποίησαν επιθεώρηση των τραυματιών στο νοσοκομείο της Αλεξάνδρειας. Ο Α.Μ. ρώτησε τη Φρειδερίκη : «Ποια είσαι εσύ;» Στην απάντηση «Είμαι η Φρειδερίκη» ο Α.Μ. λιποθύμησε.

Όταν γύρισε στην πατρίδα έκρυσε το παλιό περίστροφο στο σπίτι του πατέρα του. Επί Χούντας το παρέδωσε στις αρχές, όταν οι τελευταίες ζήτησαν την παράδοση όπλων που κατείχαν πολίτες. Κρατούσε επαφή με τους παλιούς συντρόφους, οι οποίοι πέρασαν από το Αχλάδι και αναπολούσαν τις εμπειρίες που έζησαν όλοι μαζί. Θυμόντουσαν τον «τεμπέλη» της παρέας, ο οποίος τις ημέρες που ταξίδευαν με το καΐκι προς τη Μέση Ανατολή, όντας ξαπλωμένος έπαιρνε τη φωτιά με το πόδι και κερδί από αυτοσχέδιο λυχνάρι για να ανάψει το τσιγάρο του! Το ελληνικό κράτος εις αναγνώριση του αλτρουισμού του Α.Μ., του έδωσε πολλά προνόμια και τον παρασημοφόρησε ύστερα από πολλά χρόνια. Του απονεμήθηκε ο Χρυσός Σταυρός του Αποστόλου και Ευαγγελιστού Μάρκου από τον Πάπα και Πατριάρχη Αλεξάνδρειας Χριστόφορο (1945), Αναμνηστικό Μετάλλιο Εκστρατείας 1941-1945 (Β. Αφρική, Ν. Αιγαίο, Ιταλία) από το Υπουργείο Εθνικής Αμύνης, Αναμνηστικό Μετάλλιο και Δίπλωμα Εθνικής Αντίστασης 1941-1945 από το Υπουργείο Εθνικής Αμύνης (1998). Στην πλατεία Μιαούλη, έναντι της εξέδρας μουσικής, του παραχωρήθηκε περίπτερο, το οποίο πούλησε αργότερα και αγόρασε περίπτερο στην Αθήνα. Διατηρούσε σφαιριστήριο στο Κ.Ψ.Μ. του «Τάγματος», (από όπου ο Α.Μ. εισέπραττε τα μισά έσοδα). Του παραχωρήθηκε οικόπεδο στα «Αναπηρικά» της Καισαριανής και εκεί έκτισε πολυκατοικία (με ισόγειο και 1^ο όροφο), που περιλάμβανε τέσσερα διαμερίσματα. Είχε βοηθήσει και ο γιος του Παντελής, ο οποίος έβαψε τα κάγκελα με μίνιο και συμμετείχε στις ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις του κτιρίου.

Συμμαθητές του Α.Μ. στο Γυμνάσιο της Ερμούπολης ήταν οι μετέπειτα στρατιωτικοί: Γεώργιος Βάλλας, Σταύρος Πατέρας, Γεώργιος Ραγκούσης. Κάποια μέρα ο Γ. Βάλλας κατηφόριζε στο Αχλάδι και αντίκρουσε τον Αλέκο, που καθόταν δίπλα στο σκάφος του και δεν είχαν ιδωθεί για πολλά χρόνια. Φώναξε: «Αλέκο;» Ο Α.Μ. απάντησε χωρίς καθυστέρηση: «Γιώργο Βάλλα;» αναγνωρίζοντας τον παλιό συμμαθητή του! Ως τυφλός είχε αναπτύξει μια έκδη αίσθηση, η οποία τον βοηθούσε να αντιλαμβάνεται τον παραμικρό ήχο και να αναγνωρίζει αμέσως τους ανθρώπους από τη φωνή. (μαρτυρία Δημήτρη Βαφία)

Από το 1948 η παραλία Αχλάδι αποτελούσε χώρο ψυχαγωγίας τους θερινούς μήνες, για τον ίδιο, τους φίλους και την οικογένειά του. Μαζί με φίλους του ερχόταν με βάρκα κωπηλατώντας από την Ερμούπολη. Κατασκήνωναν για μερικές ημέρες, ψάρευαν και αν έπιαναν πολλά ψάρια τα έκαναν παστά. Τα χταπόδια τα άπλωναν στα βούρλα. Ο Α.Μ. αγόρασε τμήμα οικοπέδου από τον Σιδερή Καπέλλα και έκτισε το πρώτο ταβερνάκι με τρία δωμάτια και κουκέτες – κρεβάτια (γύρω στο 1950). Εκεί έμενε με την οικογένειά του. Το σπιτάκι ήταν πέτρινο, με στέγη από καλάμια, φύκια, πορσελάνα. Δίπλα υπήρχε περιστεριώνας και κοτέτσι. Όταν τα παιδιά μεγάλωσαν, ο Μιχαήλ και η γιαγιά Αιμιλία μαγειρεύαν στο ταβερνάκι, ενώ ο Παντελής εκτός από ψαράς ήταν και σερβιτόρος μαζί με τον Ευάγγελο. Σε μια μαντεμένα γκαζιέρα έψηναν κοτόπουλα, κ.α. Σε αυτό το περίφημο ταβερνάκι, -με τον εύθυμο ιδιοκτήτη, τα ολόφρεσκα ψάρια, τις παλιές λάμπες, αρχικά ασετιλίνης και κατόπιν πετρελαίου LUX (με φυτίλι αμιάντου), κρεμασμένες στο δρόμο καθόδου προς την παραλία και στους τοίχους της ταβέρνας, πριν την ηλεκτροδότηση του Αχλαδιού, -κατέβαιναν πολλοί επώνυμοι και μη. Ανάμεσά τους, οι Μιχάλοβιτς και Αργυρίου έκαναν μεγάλα γλέντια στο ταβερνάκι. Ο θείος μου Γιώργος Ρηγόπουλος, γνώριζε προσωπικά τον Α.Μ., καθότι τα εξοχικά σπίτια των οικογενειών τους συνόρευαν, στο Άνω Μάννα. Συχνά η παρέα του Αλέκου: Γιώργος Ρηγόπουλος, Ντίνος και Μάριος Τόζος (χρυσοχόοι), Τάκης Καστελάνος (ηλεκτρολόγος), πήγαινε στο Αχλάδι, για ψαροφαγία και γλέντι. Στενοί φίλοι ήταν και ο Μιχάλης Μαύρος (ζαχαροπλάστης) με τη σύζυγο του. Πιο πάνω από το ταβερνάκι, είναι η βίλα του Ζαραφονίτη.

Ο Α.Μ. έμπαινε σε δεμένη βάρκα και «ξανοιγόταν» στον Όρμο της Βάρης. Όταν έπιανε πολλά ψάρια, ειδοποιούσε τη σύζυγό του Αιμιλία και τον τραβούσε με το σχοινί στη στεριά. Κάποιες φορές ο Α.Μ. ψάρευε μαζί με δύο ψαράδες, με τη συμφωνία να μοιράζουν τα ψάρια δια του τρία, σε τρεις σωρούς. Επειδή ήταν τυφλός κάποιες φορές τον κλέβανε, κυρίως στα καλά ψάρια, π.χ. του έλεγαν ότι έπιασαν δέκα μπαρμπούνια και έκλεβαν δυο-τρία. Εκείνος έπαχνε με το χέρι του τις γαλότσες των ψαράδων και έπαιρνε

με τρόπο τα κρυμμένα ψάρια. Αργότερα ψάρευε με το γιό του Παντελή, όταν είχε πια ο δεύτερος μεγαλώσει. Τα ψάρια που περίσσευαν, κυρίως το χειμώνα, τα πουλούσαν στη Βάρη. Ο Ολλανδός γεωπόνος Παύλος Κούπερς (1939-1971), το 1963 είχε φθάσει στη Σύρο, προσκεκλημένος από την φιλανθρωπική καθολική οργάνωση MISEREOR και δίδασκε στους Συριανούς αγρότες τη μέθοδο κατασκευής και καλλιέργειας σε θερμοκήπια. Η προτομή του δεσπόζει στο κέντρο του χωριού του Πάγου. Ο Α.Μ. ρώτησε το γεωπόνο ποια δένδρα ευδοκίμουν στις ακτές της Σύρου και εκείνος του απάντησε: «Τα πεύκα της θάλασσας», εννοώντας τα αλμυρίκια. Τον είχα ακούσει ο ίδιος, όταν ήμουν παιδί, να περιγράφει πως φύτευε με τα χέρια του αλμυρίκια στην παραλία και τα πότιζε με θάλασσα, αφού είχε προηγηθεί μια περίοδος ποτίσματος με γλυκό νερό. Το νερό το μετέφεραν από το πηγάδι στα «Φυλλαδάκια», του Νικόλα Μακρυωνίτη (πατέρα του Τζώρτζη), γνωστό για την καλή του ποιότητα. Το πηγάδι τροφοδότησε για κάποιο διάστημα και τη Βάρη. Μια μέρα, στρατιώτες του «Τάγματος», μετά την εκτέλεση βολών στο πεδίο βολής της Βάρης (Πλαγιά), ήρθαν στο Αχλάδι και με πτυοσκάπανα αφαίρεσαν όλα τα βότσαλα από την παραλία και τα συγκέντρωσαν σε ένα λόφο. Είχε προηγηθεί αίτημα του Α.Μ. Το Λιμενικό Ταμείο έδωσε άδεια για την κατασκευή προβλήτας στο Αχλάδι. Ο Αλέκος αγόρασε διπλανό παραθαλάσσιο οικοπέδο, πήρε άδεια από τη Χωροφυλακή και έκτισε αρχικά πέντε δωμάτια, (τον πρώτο πυρήνα του "Hotel Emily"), όπου φιλοξενούσε τουρίστες. Οι τουρίστες απολάμβαναν αυθεντική ελληνική φιλοξενία και ξεναγήσεις με το καϊκι του Αλέκου. Οι κτίστες κάποιες φορές τον κοροϊδευαν, παριστάνοντας ότι εργάζονταν, ενώ τεμπέλιαζαν. Κάποιες φορές που ερχόταν με λεωφορείο ο Α.Μ. στο Αχλάδι, φορούσε κονκάρδα του Γεωργίου Παπανδρέου. Οι εργάτες που έκτιζαν τα δωμάτια, έστηναν μια χαρτοσακούλα τσιμέντου στον τοίχο και έλεγαν ότι είναι αφίσα του Γεωργίου Παπανδρέου, για να γελάσουν.

Στο "Hotel Emily" έχει δώσει το όνομα της συζύγου του Αιμιλίας. Ολοκληρώθηκε τη διετία 1963–1965, με έντεκα δωμάτια και κοινόχρηστες τουαλέτες. Η ηλεκτροδότηση των χωριών της Σύρου ξεκίνησε το 1969. Έφθασε στη Βάρη (1973–1974), αλλά όχι στο Αχλάδι. Ο Α.Μ. πλήρωσε 600.000 δρχ. στη Δ.Ε.Η., για να τοποθετηθούν επιπλέον πέντε στύλοι και να φθάσει το ηλεκτρικό ρεύμα στο Αχλάδι. Αυτό το γεγονός υπήρξε ο καταλύτης για την ανάπτυξη του οικισμού. Κατασκευάστηκαν πολλά σπίτια έκτοτε και δεν χρειάστηκε να πληρώσει κανείς άλλος τη Δ.Ε.Η. για την ηλεκτροδότηση. Το 1975, πίσω από το "Hotel Emily" κτίστηκε το "Hotel Αχλάδι". Στο ισόγειο αυτού του ξενοδοχείου βρισκόταν το πολύ περιποιημένο σπίτι του Αλέκου.

Ο Α.Μ. συνήθιζε να συναντά στο «οινοπνευματοπωλείο Κριτσίνη» (ποτοποιείο-οινοποιείο-ταβέρνα, έτος ιδρύσεως 1917), στην οδό Σταματίου

Πρωίου στην αγορά της Ερμούπολης, τους συνονόματους Αλέξανδρο Ευαγγέλου Κριτσίνη (1924-2014) παλαιό ιδιοκτήτη (1956-1990) χημικό-οινολόγο, Αλεξάνδρα Κούτρα (υπάλληλο Ο.Τ.Ε.) και συζητούσαν να ενώσουν τις δυνάμεις τους, για να κτίσουν ναό προς τιμήν του Αγίου Αλεξάνδρου. Εκεί συναντούσε και άλλους φίλους. Κάθονταν στον μαρμαρίνο πάγκο που υπάρχει μέχρι σήμερα, και τις συζητήσεις συνόδευαν κρασί, ούζο, μεζεδάκια όπως ρέγκα, τηγανητές πατάτες και λουκάνικα στη λαδόκολλα από το τηγανιτζίδικο του Σπίνου στα μανάβικα. Τελικά κτίστηκε με έξοδα του Α.Μ. το εκκλησάκι του Αγίου Αλεξάνδρου (1994), προστάτη της οικογενείας και του οικισμού, κατόπιν αδείας της Μητροπόλεως Σύρου και μεσολαβήσεως του πατρός Αλεξάνδρου Σταματίου, ιερέα της Παναγίτσας (Ι. Ν. Γενεσίου Θεοτόκου, 1854) Χρούσων. Ο αρχιμανδρίτης και συγγραφέας βρίσκεται σήμερα στο γηροκομείο της Φιλοπτώχου Εταιρείας Ερμούπολεως. Στα θυρανοίξια του ναού είχε παραστεί ο «Καλόγερας», (όπως τον αποκαλούσε ο Αλέκος), τότε μητροπολίτης Δωρόθεος Στέκας. Το Αχλάδι υπάγεται στην ενορία Χρούσων. Στο κελί της εκκλησίας φυλάσσονται διάφορα ενθύμια και τα παράσημα του Α.Μ. Στη γιορτή του Αγ. Αλεξάνδρου στις 30 Αυγούστου, ο Αλέκος κερνούσε όλο τον κόσμο και γινόταν μεγάλο γλέντι. Αλλά και καθημερινά έπαιζε ακορντεόν και κερνούσε πολλούς φίλους και πελάτες, ούζο και μεζέ.

Ο Φραγκίσκος Καμπάνης, πιθανόν εργολάβος, έπεισε τον Α.Μ. να πάει στην Αγγλία για θεραπεία, ώστε να βρει το φως του. Ο Αλέκος προκειμένου να βρει το φως του, πούλησε το σπίτι στα Βαπόρια και η οικογένεια μετακόμισε στο σπίτι των παππούδων (σήμερα ξενώνας), στα Ψαριανά. Ο Φ. Καμπάνης εκμίσθωνε τη βίλα του στο Κόμητο, (νοτιότερη οικία της Σύρου), στο γιατρό και φίλο του Ιρλανδό βαρωνέτο Ντικ Μασγκρέιβ, προς 150.000 δρχ. την ημέρα (το 1977). Ο Αργύρης Βαμβακάρης, αδελφός του Μάρκου, υποδεχόταν με ρεμπέτικη κομπανία το ελικόπτερο ενώ προσγειωνόταν στη βίλα. Ο γιατρός εξέτασε τον Α.Μ. και του συνέστησε να μην πάει στην Αγγλία, διότι τα «μάτια του είχαν πλέον απολιθωθεί» και δεν υπήρχε πιθανότητα θεραπείας.

Ο Α.Μ. είχε αρχικά μια βάρκα. Κατόπιν απέκτησε το τρεχαντήρι «Γέρο Μιχάλης», μήκους 7,5 μ., κατασκευασμένο από το Γιώργο Ζώρζο (Φουσκή), στο Καρνάγιο, γύρω στο 1965. Περίπου το 1973 απέκτησε το «κούτουλο» (ίδια πλώρη και πρύμνη) «Αλεκάκι», μήκους 5,5 μ., κατασκευασμένο ως βοηθητικό από τον Λούκα Μπουγιούκα, στο Καρνάγιο. Το 1977 ο Ζαννής Βλάμης και ο αδελφός του Μιχάλης, κατασκεύασαν στον ταρσανά τους στο Βράχο, (στην ανηφοριά για Κίνι), το τρεχαντήρι «Κυρ Αλέκος», με διπλή μηχανή και γκρεμίστηκε τοίχιο για να περάσει από τον οικισμό στο Αχλάδι και να πέσει στη θάλασσα. Όταν πέρασαν τα χρόνια, ο Α.Μ. το μετονόμασε σε «Γερ Αλέκο».

Ο Α.Μ. αν και τυφλός, ήταν άνθρωπος δυναμικός, γλεντζές, παράδειγμα προς μίμηση. Κτυπημένος από τον καρκίνο του οισοφάγου, πάλεψε για ενάμιση χρόνο. Υποβλήθηκε σε σοβαρή επέμβαση και αρχικά πήγαινε καλά. Μια μέρα τον έφερε πίσω εσπευσμένα ο γιός του Παντελής, επειδή τον είχε πιάσει σοβαρή δύσπνοια στη διάρκεια του ψαρέματος. Πέθανε το 1995, έχοντας δει ολοκληρωμένο το εκκλησάκι του Αγ. Αλεξάνδρου. Πέρασαν τα χρόνια. Ακολούθησε η ανακομιδή των οστών του, τα οποία ήταν γεμάτα σφηνωμένα κομμάτια μολυβιού (βλήματα).

Μετά το θάνατο του Α.Μ., πουλήθηκε η πολυκατοικία στην Καισαριανή, για να γίνει αποδοχή και διαμοίραση της περιουσίας στα παιδιά του. Το "Hotel Αχλάδι" περιήλθε εξ' ημισείας στις οικογένειες των Μιχαήλ και Ευάγγελου. Σήμερα είναι κλειστό, σε μέτρια κατάσταση, χρήζει ανακαίνισης και διατίθεται προς πώληση. Το "Hotel Emily" περιήλθε εξ' ολοκλήρου στον Παντελή, ο οποίος έκανε πλήρη ανακαίνιση και κατασκεύασε τουαλέτα σε κάθε δωμάτιο. Το ξενοδοχείο έχει αναλάβει πλέον ο γιός του Αλέξανδρος, εγγονός του Α.Μ. Έκανε εκ νέου ριζική ανακαίνιση στα δωμάτια και κατασκεύασε νέες τουαλέτες. Τον διακρίνει επαγγελματισμός, ευγένεια, διακριτικότητα και προθυμία. Το σύγχρονο εστιατόριο, ανήκει στην οικογένεια του Μιχαήλ και περιλαμβάνει το αρχικό πέτρινο ταβερνάκι με τα τρία δωμάτια του Αλέκου. Ο Μιχαήλ πριν φύγει για τα καράβια νοίκιασε το εστιατόριο προς 15.000 δρχ σε κάποιον Βογιατζή (ανάπηρο με ένα πόδι), ίσως από την Πάρο. Ο τελευταίος μετά από χρόνια επέστρεψε στο Αχλάδι και πρόλαβε να δει εν ζωή τον Αλέκο. Το καλοκαίρι του 2022, ο γιος του Δημήτρης πέρασε από το Αχλάδι, μίλησε με τον Παντελή και θυμόταν τα χρόνια που είχε εργαστεί ως σερβιτόρος στο εστιατόριο. Το εστιατόριο εκμισθώνεται από την οικογένεια του Μιχαήλ σε τρίτους.

Ο Παντελής Μπόλιας, μετά την Γ' Γυμνασίου φοίτησε επί τέσσερα χρόνια στη νυκτερινή Δημόσια Κατώτερη Επαγγελματική Σχολή Ερμούπολεως (στο κτίριο της σημερινής Αποκεντρωμένης Περιφέρειας Ν. Αιγαίου, στο λιμάνι, θέση που παλιά καταλάμβανε το Δημοτικό Κρεοπωλείο), αποκτώντας το πτυχίο ηλεκτροτεχνίτη. Κατόπιν σπούδασε ηλεκτρολόγος στο νυκτερινό τμήμα της Σιβιτανιδείου Σχολής Τεχνών και Επαγγελμάτων, στην Καλλιθέα (Αθήνα) για τρία χρόνια. Παράλληλα εργάστηκε για ένα χρόνο στο συνεργείο του ηλεκτρολόγου Νίκου Καστελάνου (στην Αθήνα), αδελφού του Τάκη (ηλεκτρολόγου στη Σύρο), συμμετέχοντας στις ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις τουλάχιστον τεσσάρων κτιρίων και στο υπό ανέγερση κτίριο του πατέρα του, στα «Αναπηρικά» της Καισαριανής. Επιστρέφοντας στη Σύρο, ήταν μαθητευόμενος στο ηλεκτρολογικό τμήμα του Νεωρίου, με σκοπό την επαγγελματική του αποκατάσταση στο ναυπηγείο, προσπαθώντας να αποφύγει το επάγγελμα του ναυτικού. Τελικά μόλις ολοκληρώθηκε το καΐκι του Αλέκου ασχολήθηκε με την αλιεία και αργότερα με το ξενοδοχείο.

Συνόδευε τον τυφλό πατέρα σε κάθε του βήμα. Η αγάπη του για την οικογένεια και τη θάλασσα, τον κράτησε στο Αχλάδι, όπου παραμένουν και τα παιδιά του Αλέξανδρος και Αθανασία. Ο Παντελής εξακολουθεί να ψαρεύει και να εργάζεται, βοηθώντας την οικογένεια. Παρά τις δυσκολίες και τις αντιξοότητες, είναι απόλυτα ευχαριστημένος από τη ζωή του. «Έχω ζήσει στον παράδεισο!» τονίζει με έμφαση, συνοψίζοντας σε μία φράση όλη του τη ζωή.

Τη δεκαετία του '90, τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφάσισαν την επιδοτούμενη μείωση των ευρωπαϊκών αλιευτικών στόλων, χάριν της αειφόρου ανάπτυξης. Έτσι, ύστερα από 25 χρόνια το τρεχαντήρι «Γερ Αλέκος» αποσύρθηκε από την ενεργό δράση και κόπηκε. Η πλώρη του παραμένει ως διακοσμητικό στοιχείο στην αυλή της παλιάς ταβέρνας του Μπάϊλα («Το κουτούκι του Λυμπέρη») στα Καμίνια, διαιωρίζοντας τη μνήμη του υπέροχου τρεχαντηριού και του Αλέκου Μπόλια, του υπερήφανου κυβερνήτη του. Μετά από αυτό, ο Παντελής έστειλε το μήκους 5,5 μ. «κούτουλο» του Α.Μ. στον ταρσανά, στο Μήτσο Μαυρίκο, ο οποίος το έκοψε στη μέση και το μάκρυνε κατά 1 μέτρο. Το σκάφος είχε ήδη άδεια επαγγελματικής αλιείας και χρειάστηκε να δηλωθεί μόνο η αλλαγή μήκους. Το 2004 ο Παντελής παρήγγειλε στο Νίκο Καραμολέγκο από το Δανακό, το ξύλινο λιμπερτυ «Άγιο Φως», μήκους 5,89 μ. Η δεκαετία του 1980 ήταν χρυσή για τους αλιείς. Τα αλιεύματα ήταν ακόμα πλούσια. Αργότερα ιδρύθηκε από την Υπουργό Αιγαίου Ελισάβετ Παπαζώη (1996–1999) Συνεταιρισμός Επαγγελματιών Αλιέων, στην οποία ο Παντελής Μπόλιας ήταν αντιπρόεδρος. Ο Παντελής συμμετείχε για τέσσερα χρόνια σε ιχθυολογική έρευνα στο Αιγαίο, του Ελληνικού Κέντρου Θαλασσιών Ερευνών (Κρήτη), με το σκάφος «Άγιο Φως» και το Συριανό ιχθυολόγο Μιχάλη Γεωργιάδη. Επρόκειτο για ένα Πανερωπαϊκό Πρόγραμμα των Μεσογειακών Χωρών, παρακολούθησης της μετανάστευσης των θαλασσιών ειδών. Το σούρουπο έριχναν δύο παραγάδια και όσα ψάρια πιάνονταν, με ατραυματικούς χειρισμούς απελευθερώνονταν από τα αγκίστρια. Στο μικρό ιατρείο της πλώρης έπαιρναν μαρκάρισμα και επέστρεφαν στη θάλασσα. Είχε πιαστεί ξιφίας μεταξύ Σύρου, Γυάρου, Κύθνου, προερχόμενος από τη Μάλτα. Ακόμη και σήμερα ο ιχθυολόγος Μ. Γεωργιάδης κάνει καταμετρήσεις των αλιευμάτων της Σύρου, καταγράφοντας τα είδη και τις ποσότητες που αλιεύονται, δημιουργώντας ετήσιες στατιστικές - συγκεντρωτικές καταστάσεις των πληθυσμών θαλάσσιων οργανισμών του Αιγαίου Πελάγους. Κάποιες φορές η οικογένεια Μπόλια είχε αλιεύσει τόνους των 45 κιλών. Πολλοί αστακοί, γόπες, μπαρμπούνια υπάρχουν, σε ύφαλο κοραλλιογενή της Γυάρου. Όμως τα αλιεύματα συνεχώς μειώνονται, ανάμεσα τους οι σκορπίνες και πολλά άλλα είδη. «Θα έπρεπε να περιοριστεί η αλιεία για να σωθούν από τον αφανισμό τα ψάρια. Έγινε δεκτό το αίτημα

των παράκτιων αλιέων και οι μηχανότρατες απαγορεύεται να πλησιάσουν τις ακτές, σε απόσταση μικρότερη του 1,5 μιλίου, ενώ παρακολουθούνται μέσω GPS και τηλεφωνικά. Το πρόβλημα εντοπίζεται σήμερα στα τεράστια αλιευτικά σκάφη, με προέλευση το εξωτερικό, τα οποία αλιεύουν ανεξέλεγκτα στο Αιγαίο Πέλαγος. Στο διχτυωτό σάκο της τράτας, που εμβυθίζεται σε βάθος 41 – 45 οργιές, εγκλωβίζονται μεγάλα ψάρια, όπως λυθρίνια, βακαλάοι, συναγρίδες. Παράλληλα όπως σύρεται στο βυθό, προξενεί ζημιές, καταστρέφοντας τη βλάστηση, εγκλωβίζοντας όστρακα, γόνους, κ.α. Παλιά έφερε επιπλέον καδένες ή σιδερένια κατασκευή σαν αλέτρι, καταστρέφοντας – σαρώνοντας τις φωλιές των ψαριών και οτιδήποτε συναντούσε στο πέρασμά της. Τον Απρίλιο τα ψάρια ετοιμάζονται να γεννήσουν και το Μάιο κυκλοφορεί ο γόνος των ψαριών. Αυτούς τους δύο μήνες θα έπρεπε να απαγορεύεται η αλιεία, ακόμα και στους παράκτιους αλιείς», τονίζει με έμφαση ο Παντελής Μπόλιας.

Ο Παντελής Μπόλιας τον Αύγουστο 1999 γνώρισε στο Αχλάδι τον πρόεδρο του Πανελληνίου Συνδέσμου Πολεμιστών Εκστρατευτικών Σωμάτων Μέσης Ανατολής-Ριμινιτών-Ιερολοχιτών, ο οποίος αναζητώντας τον Α.Μ. και άλλους παλιούς πολεμιστές, γνώρισε όλη την οικογένεια Μπόλια. Προσκάλεσε τον Παντελή στο επετειακό μνημόσυνο στο Ρίμινι στις 15 Σεπτεμβρίου. Δύο στρατιωτικά πούλμαν μετέφεραν από την πλατεία Συντάγματος στο αεροδρόμιο Δεκελείας, τον Παντελή, ελάχιστους επιζώντες πολεμιστές και μέλη των οικογενειών τους, στην πλειοψηφία τους Κρητικούς. Επιβιβάστηκαν σε στρατιωτικό μεταφορικό αεροσκάφος C-130 Ηρακλής, μαζί με άγημα ευζώνων, ιερέα, στρατιωτικό όχημα και αναχώρησαν για το Ρίμινι της Ιταλίας. Τους υποδέχτηκαν ο δήμαρχος και οι αρχές της πόλης. Κατευθύνθηκαν στο ελληνικό στρατιωτικό νεκροταφείο, όπου έγινε προσκλητήριο νεκρών, εψάλη επιμνημόσυνη δέηση και αποδόθηκαν τιμές στους ήρωες της Μάχης του Ρίμινι. Ακολούθησε δεξίωση των επισκεπτών από το δημοτικό συμβούλιο της πόλης. Το Ρίμινι είναι γνωστό θέρετρο της Βόρειας Ιταλίας, με αμμώδη παραλία μήκους 15 χιλιομέτρων και πολλά παραθαλάσσια ξενοδοχεία. Αντίστοιχη εκδήλωση απόδοσης τιμών λάμβανε χώρα και στο Ελ Αλαμίν, αλλά ο Παντελής δεν κατάφερε ποτέ να παρευρεθεί.

Η σκυτάλη του Αλέκου Μπόλια έχει περάσει στα παιδιά και στα εγγόνια του. Είναι βαριά η κληρονομιά που καλούνται να διαφυλάξουν και αφορά όχι μόνο την ιστορική μνήμη και πολιτιστική παράδοση, αλλά και τον πολύτιμο φυσικό πλούτο της πατρίδας μας. Θερμές ευχαριστίες στον Παντελή Μπόλια, τη σύζυγό του Μαντώ, τα παιδιά τους Αλέξανδρο και Αθανασία. Πολλές ευχαριστίες και στον πρόεδρο του Συνδέσμου Συριανών Δημήτρη Βαφία για τις διορθώσεις και παρατηρήσεις του.

Βιβλιογραφία

- Αγριαντώνη Χριστίνα, Φενερλή Αγγελική, Ερμούπολη-Σύρος, Ιστορικό Οδοιπορικό, Δ.Ε.Α.Ε., Εκδόσεις Ολκός, Αθήνα 2000
- Χάλαρης Δημήτρης, Τα Κατοχικά, Εκδόσεις Σοφίας Βογιαντζόγλου, Α' Τόμος, Αθήνα 1995
- Χατζηιωσήφ Χρήστος, Ιστορία της Ελλάδος του 20ου αιώνα, τ. Γ1, Βιβλιόραμα, Αθήνα 2007
- Χατζηφωτίου Ζάχος, Το ξακουστό παιδί, Εφημερίδα ΕΣΤΙΑ, 24-25 Μαρτίου 2019
- Μαρτυρία Παντελή Μπόλια, Αχλάδι, 2022,2023

